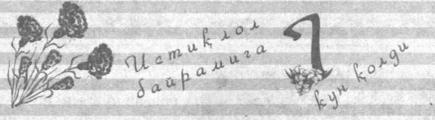

Мен учун Ватан озодлиги, халқимнинг омонлиги, юртимнинг равнақи, мана шу муқаддас заминимизда яшайдиган ҳар бир оиланинг фаровонлигидан бошқа олий саодат йўқ.

Ислом КАРИМОВ

МИНСОН ВАКОНУН

Қонун - ҳам қилуч, ҳам қалқондир!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҲУҚУҚИЙ, ИЖТИМОИЙ - ОММАБОП ҲАФТАЛИК ГАЗЕТАСИ

1996 йил 30 январдан
ЧИҚА БОШЛАГАН

1999 йил
24 АВГУСТ, СЕШАНБА

№ 34 (134)

Сотувда эркин
нархда

Олий Мажлисининг беш йил давомидаги фаолияти, амалга оширган тадбирлари ва халқро майдонда тобора ошиб бораётган обрў-эътиборини, авваллар, Ўзбекистонда демократик давлатларга хос парламентаризм шаклланиб бораётганининг тасдиғи деб биламан.

Ислом КАРИМОВнинг
Биринчи қақриқ Олий
Мажлис XV сессиясидаги нуқидан

Биринчи қақриқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг охири - XV сессияси улуғ байрамимиз Мустақиллик кунининг 8 йиллиги арафаси 19-20 августда Тошкент шаҳрида бўлиб ўтди.

Ушбу ишнинг ўтган ўн тўртта сессия, Олий Мажлис ва унинг раҳбариятининг беш йиллик фаолияти ҳақидаги ҳисоботни муҳокама қилишдан бошлади. Ушбу масала юзасидан сўзга чиққан Ўзбекистон Қарамони, халқ шоири, депутат Абдулла Орипов Олий Мажлисининг фаолиятини юқори баҳолаб, озодлик қаҳри ҳақидаги янги шеърини ўқиб бериши сессия иштирокчилари қалбларини тўқиндилади.

Музокарада Олий Мажлисининг ўтган беш йил ичида

Сийсий партия, ҳокимият вакиллик органи ва бошқа субъектлар кўрсатган номзоди тўғрисида ўз қарорини сайловга беш кун қолганча бекор қилиш масаласини кўйиши мумкин, аммо аввалгидек бу ҳақда ўзи қарор чиқаролмайди, балки масалани Марказий Сайлов комиссияси ҳўмига ҳавола этади. Номзодни кўрсатган сийсий партия ўз фаолиятини тўхтатган ҳолда ҳам ушбу тартибга риоя этилади.

Мазкур қонунга киритилган ўзгаришлар илгаридан фарқи ўлароқ, номзодларнинг оммавий ахборот воситаларидан тенг фойдаланишини аниқ рўёбга чиқаришини белгилаб берди, у сайловда галаба қилгач эса жами сайловчиларнинг беш фоизининг овозини тўплаш шарт деган талаблар олиб ташланди, Марказий сайлов комиссиясининг мустақиллиги ва дахлсизлиги, сийсий вазият ва ҳолатлардан ҳоли эканлиги кафолатланди.

Парламент Ўзбекистон Республикасининг «Баҳолаш фаолияти тўғрисида»ги қонуни лойиҳасини иккинчи ўқишда, «Гийҳванлик воситалари ва психотроп моддалар тўғрисида»ги қонунини, «Табийи монополиялар тўғрисида»ги қонунини янги таҳрирда, «Одамнинг имунитет танқислиги вирус билан касалланишининг (ОИВ) олдини олиш тўғрисида», «Йўл ҳаракати хавфсизлиги тўғрисида», «Давлат чегарасини ҳимоя қилиш ва қўрққлаш тўғрисида», «Телекоммуникациялар тўғрисида», «Аҳолини ва ҳудудларни табиий ҳамада техноген хусусиятга эга бўлган вазиятлардан муҳофаза қилиш тўғрисида», «Гидротехника иншоотлари тўғрисида», «Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида», «Суд ижрочилари тўғрисида», «Турizm тўғрисида»ги қонунларини қабул қилди.

Депутатлар Ўзбекистон Республикасининг «Корхоналар тўғрисида»ги, «Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида»ги, «Биржалар ва биржа фаолияти тўғрисида»ги, «Хўжалик жамиятлари ва ширкатлар тўғрисида»ги, «Давлат божи тўғрисида»ги, «Банкротлик тўғрисида»ги, «Прокуратура тўғрисида»ги, «Банклар ва банк фаолияти тўғрисида»ги, «Сийсий партиялар тўғрисида»ги, «Ўзбекистонда маҳруми этиш жойларидан бўйлаб ўтган шахслар устидан ички ишлар идораларининг маъмурий назорати тўғрисида»ги қонунларига, Республика Жиноят Кодексини, Фуқаролик Кодексини, Солиқ Кодексини, Жиноят-процессуал Кодексини, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги Кодексини ва бошқа бир қатор қонун ҳужжатларига қўшимча ва ўзгаришлар киритиш масаласини муҳокама қилишди. Кириштирилган лойиҳалар қабул қилинди.

Сессия Ўзбекистон ва Козогистон ўртасидаги абадий дўстлик тўғрисидаги шартномани ҳамда БМТнинг Иқтисодий ўзгаришлари тўғрисидаги халқи конвенциясига доир Киото Баёнмасини ратификация қилди. Генотид жинотиятининг олдини олиш ва бундай жинот учун жазо тўғрисидаги Халқаро Конвенцияга қўшилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Сўнгра Ўзбекистон Президентининг бир қатор Фармонлари, Олий Мажлис Кенгашининг қарорлари тасдиқланди. Олий Суд ва Олий ҳўжалик суди айрим судьяларини вазифасидан озод этиш тўғрисида қарор қилинди, Олий Мажлисининг Инсон ҳўқуқлари бўйича вакили (омбулсман)нинг 1994-99 йиллардаги фаолияти тинчланди, унинг ўринбосари лавозими жорий этилиб, бу вазифага кўп ишлар прокуратура идораларида ишлаб келган Алишер Мўхаммедов сайланди, Марказий сайлов комиссияси таркибига янги аъзо номзоди тасдиқланди.

Ун бешинчи сессияда Биринчи қақриқ депутатлари ўз ишларининг давомида - Иккинчи қақриқ Олий Мажлиси ҳамда халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашига сайловни 1999 йил 5 декабрда тайинлаш ҳақида, Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини 2000 йил 9 январда тайинлаш ҳақида яқил қарорга келди.

Дарҳақиқат, Биринчи қақриқ Олий Мажлис ўз номи билан «Биринчилар» бўлиб тарихимиз саҳифаларида қолиши, ўтган «Беш йил»да залворли ишларни амалга оширишди, «Ун бешинчи» сессия минбаридан адолатли таъкилданди. Табиийки, «Биринчи - Беш йил - Ун бешинчи»нинг сарбаланд ўрнини Ўзбекистон, унинг халқи, жаҳон жамоатчилиги кўриб, сезиб, ҳар дам ҳис қилиб турганлиги рад этиб бўлмас факт, реалликдир.

Файзулла ҚИЛИЧЕВ

Мустақиллик нур, чароғ йўли, Бахту иқбол, Чин ҳаёт гули!

Конституциямиз, қабул қилинган қонунлардан иборат ҳуқуқий базага ва халқаро андозларга сўянчи, таяниб, олдимизда турган улкан сийсий синовдан ёруғ юз билан, мамлакатимиз обрўсига обрў қўшиб чиқишимиз учун зарур моддий, маънавий ва интеллектуал салоҳиятимизни сафарбар қилишимиз даркор.

Истиқлол илҳами
Илтижо айларман, қудратли Оллоҳ,
Саодатга ёр эт, ҳам айла оғоҳ,
Лоқайдларга асло кулмасин даврон,
Орзули кунгилми этила чароғон,
Мустақил юртимда бўлсин ҳар кун тўй,
Келажак авлодлар ўссин чўшиб бўй,
Аждодлар руҳини агар этмас шод,
Роzi бўлгай биздан келажак авлод,
Истиқлол илҳоий неъмат беқийс,
Мангула орзуми ушалсин рост,
Огоҳ бўлиб яша фарзанди башир,
Ватан тўйғусидан қалбим мунавар,
Муродо мақсадга етгайсин доим
Ўзи мадақкордир қодир Худойим.

ЖАҲОНДА ТЕНГУ ЙЎҚ БОҒУ БЎСТОНИМ

Ўилнинг саксон
мўъжизаси

Келажакда буюк Ўзбекистоним,
Жаҳонда тенгу йўқ боғу бўстониим.
Толёв кўёшимиз бўлиб чароғон,
Етдик истиқлолга охири шодон.
Мустақиллик эрур саодати Ҳақ,
Умиду орзулар ушалди мутлақ!
Рабибим, ёруғ кунинг абадий бўлсин,
Озод-обод юртимга фойзага тўлсин!
Лочиндек йўзимлар, сўқсудек қизлар,
Ишқ, вафога содиқ тенгини излар.
Муҳаббат ҳар дилда бир келар баҳор,
Оламда севагисз яшмоқ бекор.
Ватан тўйғуси-ю, элга садоқат,
Бўлсин ҳар юракда сабр ва тоқат!
Олимжон БҮРИЕВ

Божхона байрам арафасида

«ОЙБЕК» ВА УНИНГ СЕРГАК «БЕК»ЛАРИ

унинг аҳамияти, ривожланиш босқичлари ҳақида ҳам кўп ва хўп тапирини мумкин. Негаки, мустақил давлатнинг ўзига хос рамзларидан бири ҳисобланмиш божхона тизими ўтган қисқа давр ичида катта ривожланиш йўлини босиб ўтди. Ҳолоқлик, Ватанни севиш ва фидойилик - божхона ходимининг асосий хислатларидан бири ҳисобланади.

Тошкент вилояти божхона бошқармасига қарашли «Ойбек» чегара божхона постининг бошлиғи, божхона хизмати катта лейтенанти Абдунаби УМАРОВ ана шундай фидойи инсонлардан бири.

Улуғ айём арафасида қайси соҳа, касб вакили билан суҳбатлашманг, мавзу албатта юртимизда юз бераётган янги ўзгаришлар, истиқлол берган имкониятлар томонга бурилади. Дарҳақиқат, ҳаётимиздаги тезкор янгиланишларни бундан саккинз йил аввалги ҳолат билан тенглаштириш мушкул. Шу жиҳатдан олиб қараганда, мустақил божхона хизмати ва

Иқтисодийтимиз устунлари

САБОҚ ЙИЛИ

Хоразм шакар заводи дастлабки мавсумда шартномавий мажбуриятларга монанд ишлай олмади. Бу йил-чи?

Кент политехника ва Москва озиқ-овқат саноати институтлари сиртдан тугатган. Иссиқлик саноати энергетикаси ва ёғ-мой технологияси бўйича муҳандис. Собик Урганч ёғ-экстракция заводи (ҳозир «Урганч-ёғ» ҳиссадорлик жамияти)да уста, катта уста, цех бошлиғи, бош механик, бош муҳандис вази-лариди ишлаган. 1999 йил апрел ойидан «Хоразм-шакар» давлат корхонаси директори.

лот - 40 минг тонна шакар (у 350 минг тонна қанд лавлагидан олинади) тайёр даявиринг. Корхоналарни йиллар мобайнида лойиҳа қувватига етказма олмаслик эса «шўро»лардан қолган сарғит. Хоразм шакар заводи - истиқлол мева-си. Унга ҳориқнинг энг янги ва замонавий уқуналари урнатилган. Давлатимиз томонидан иқтисодий мустақиллигининг қудратли устунларидан ҳисобланган мазкур корхона учун ҳар қанча маблағ бўлса ажратилди. Натияжада дастлабки мавсумдаёқ лойиҳа қувватини тавмилловчи ишонччи ва замонавий корхона қал ростлади. Бу борада Ўзбекистоннинг хорижий элар, биринчи гада, Туркия давлати, унинг савдо-саноат доиралари ва қурилиш индустрияси корхоналари билан манфатли ҳамкорлиги самара берди. Агар ҳамашё - қанд лавлага етарли бўлганда корхона қўланган маррани албатта забот этган бўлурди. Бу масалада қадок

ришга тайёрлаш жараёни давом этаяпти. Иккинчидан, корхонамизнинг Хоразм вилоятидаги 3 та, Қорақалпоғистон Республикасидаги 2 та ҳамашё қабул қилиш пунктлари ишини тезкор усулда ташкил этиш талаб этилади. Қанд лавлагининг битта хусусияти бор: даладан тўғри конвейерга етказилмоғи шарт. Акс ҳолда сулиб, қандлик даражаси камаяди. Утган йили ана шу талабга тула риоя этилмади. Кўп ҳўжаликлар даладан чиққан ҳосилни аввалги автоматшоналарга ортиб, қабул пунктларига топширишди. Бу ердан эса ушн машиналарга қайта юклаб, корхона қошидаги қабул пунктига етказишди. Оқибатда ҳамашёнинг сифатига путур етди. Транспорт харажатлари учун эса миллионлаб қўшимча маблағ сарфланди. Учинчидан, ҳам ашёнинг чиққига айлишини камайтириш соҳасидаги ишлардан қониқ ҳосил қилдоломайми. Хом шакар (ҳомашёнинг бошқа турларидан тайёр маҳсулот олиш технологияси ҳали корхонамиз учун янгилик. Туркиядан, гарчи жамоа тула шакланган бўлсада, малакали ишчи кадрларга эҳтиёж катта. Малакалар сафи қанчалик тез ортса, иш сифати ва самараси ҳам шунчалик тез усади.

Утган йили ишларнинг таҳлили нимага кўрсата-пти? Ҳомашё таъминоти ях-

(Давоми 4-бетда)

«УМИД БИЛАН ЁЗМОҚДАМАН»

Тахририятга жавоб келди

дейлади бизга келатган шикоят хатларининг аксариятида

Инсон тақдир, ҳаёти, ор-номуси, қадр-қиммати муқаддасдир...

Мусулмончиликда «Бироннинг қони биронни қўймайди» деган ибора бор...

Юқоридагидек ҳодисага ўхшаш воқеа юзасидан тахририятимизга мурожаат қилган сурхондарёлик фуқаро Х.Худойбердиевнинг шикоят хатини текшириб...

Ушбу жавобда жумладан куйидагилар қайд этилган: Фуқаро Х.Худойбердиевнинг ўз турмуш ўртоғи Т.Арабовнинг йўл-транспорт ҳодисасида вафот этганига, воқеа бўйича ИИБ ходимлари томонидан тегишли ҳаракатлар қилинмаганлиги ҳақида ёзган ариза, мазкур йўл-транспорт ҳодисаси бўйича тўлган материал билан биргаликда ўрганиб чиқилди.

Материал ўрганилганда, Саросиё тумани ИИБ терговчиси К.Жабборов томонидан терговдаги суриштирув ҳаракатлари сифатсиз ўтказилганлиги аниқланиб, терговчининг жиноят иши қўзғатиши рад этиш тўғрисидаги қарори бекор қилинди ва қўшимча равишда суриштирув ҳаракатлари ўтказишга ҳақдор қонуний тўхтамага келиши таъминлаш учун Саросиё тумани прокуратурасига юборилди.

Одил суд ҳар икки тарафнинг жиноий ҳатти-ҳаракатини қонуний баҳолаб, алоқати ҳулосага келди деб умид қиламиз. Газетамизнинг шу йил 4 май соатида «МАСЪУЛИЯТ» ёки тахририятимизга келатган хатлар таҳлили» сарҳадли мақолада республикамизнинг турт вилоятдан келган турт шикоят хатининг мазмунини эълон қилиб, жойларда фуқароларнинг шикоятларини ўз вақтида ва одилона қилиб чиқишда давлат органлари маъсулиятини уқдириб ўтган эдик.

Матарул Фуқарова шикоят хатда келтирилган далилларга ўрганилганда Самарқанд вилояти хуқуқни ҳимоя қилиш идоралари бефарқ қарашаётганидан норози эдик. Шу тўғрисида амалдаги қонунларга мувофиқ ушбу шикоят хатини Республика прокуратурасига текшириб, чора қўриш учун юборган эдик.

Ариза муаллифига бу ҳақда ёзма равишда жавоб берилади. Алоқат қарор топшидан умидворимиз. Айни пайтда ҳуқуқни ҳимоя қилиш идоралари ходимларининг ишга маъсулият билан ёндашиб, қонун устуворлигини таъминлаш йўлида фидойилик қилишаётганини алоҳида таъкидлаш жоиз.

Тошкент вилояти Қиррай туманидаги «Оқ қовоқ» қишлоқ кенташы «Ешлик» кўчаси 45-уйда истиқомат қилувчи Ҳанифа Алметовдан келган шикоятда «огир тан жароҳати олган ўғлини касалхонадан чиқариш билан» тўғрисида шикоят қилинганлиги аниқланиб, аслида бу муштлашчида ўғлининг айби йўқлиги ва ҳоказо-ҳоказо вақтлар битилган эди.

Ушбу шикоятда келтирилган даъво ва вақтларни қонуний қилиб чиқиш учун Тошкент вилояти прокуратурасига юборган эдик. Вилоят прокуратурининг ўринбосари, адиля катта маслаҳатчиси А.ТОШЕВ имзоси билан қонуний муддатда жавоб олдик.

Фуқаро Ҳанифа Алметовнинг аризасига асосан қуйидагиларни маълум қиламан: 1999 йил 9 апрел кунини соат тахминан 20⁰⁰ ларда фуқаролар С.Аманов ва Б.Алметовлар Қиррай тумани «Оқ қовоқ» қишлоқ кенташы «Ешлик» кўчасида жойлашган 3-сонли «котельный»да келишиб, шу котельный бошлиғи А.Рахиевнинг ҳузурига келган фуқаро А.Ермоқулжонга нисбатан маст ҳолада, безорилик ҳаракатларини содир қилишиб, уни ҳақоратлашиб, уриб, дўппослашган. Шу вақтда ушбу безорилик ҳаракатларининг олдини олмақчи бўлган шу «котельный»да ишловчилар Б.Орипов, А.Рахиев ва С.Мансуровларга ҳам қаршилик кўрсатишиб, фуқаро Б.Орипов ва А.Рахиевларни уриб, уларга тан жароҳати etkazганлар ва уларни ўлдириб қўйганлар.

Жанжадан бўлган кўп вақт ўтмай Б.Алметов ва С.Амановлар фуқаро А.Рахиевнинг ушбу томон кетатганларида 7-уйнинг подъездидан А.Рахиев тушиб келган ва улар ўртасида яна жанжал чиқиб, ушбу жанжал натижасида А.Рахиев ўзи билан олиб тушган ошпичи билан Б.Алметов ва С.Амановларнинг баданига қасддан огир тан жароҳати etkazиш мақсадида уларнинг қорни қисларига бир неча марта тикиб тикиб ошган.

Суд теббий экспертизасининг ҳулосаларига кўра А.Рахиев «енгли» тан жароҳати, Б.Орипов ва А.Ермоқулжонларга «соғлиги бузилишига сабаб бўлган енгли» тан жароҳати, Б.Алметов ва С.Амановларга «ҳаёти учун ҳаффи бўлган огир» тан жароҳати etkazилганлиги кўрсатилган.

Мазкур жиноят учун шикоятчи А.Рахиевнинг шикоят хатларида асосан бир жараёнда бирлаштирилиб, ҳозирги кунда тергов ҳаракатлари давом этмоқда ва бу ҳақда ариза муаллифига хабар қилинди.

Жазолининг қисқалиги, 5 май 1999 йилда А.Рахиевга шу модда билан айб эълон қилинган ва ҳаётини чораси сифатида қамоққа олиналди. Фуқаро Б.Алметов ва С.Амановларга нисбатан Жиноят Кодексининг 277-моддаси 3-қисми «е» банди ва 112-моддаси 3-қисми билан айб эълон қилиниб, шу кунини улар ҳаётини чораси сифатида қамоққа олиналди.

Жиноят ишини вилоят ИИБ тергов бўлими терговчиси Х.Бўриев ўз иш юритишига қабул қилиб, олиб борилган тергов ҳаракатлари натижасига кўра М.Мадиевга юқорида қайд этиб ўтилган йўл-транспорт ҳодисасини содир этганлигида ўз.Р.ЖКнинг 266-моддаси 2-қисми билан айб эълон қилинган.

Шунингдек, М.Мадиев Уругт тумани нотариал идораси нотариуси вазирадасида ишлаб келган даврида ўз мансаб ваколатини суистемлол қилиб келганлиги ҳақида буйича унга нисбатан ўз.Р.ЖКнинг 205-моддаси 2-қисми «а» банди ва 209-моддасининг 2-қисми «а» бандларида кўзда тутилган жиноят аломатлари билан жиноят иши қўзғатилиб, шу моддалар қилиниб қамоққа олиналди. Мазкур жиноят ишлари ўз.Р.ЖКнинг 332-моддасига асосан бир жараёнда бирлаштирилиб, ҳозирги кунда тергов ҳаракатлари давом этмоқда ва бу ҳақда ариза муаллифига хабар қилинди.

Мазкур жиноят учун шикоятчи А.Рахиевнинг шикоят хатларида асосан бир жараёнда бирлаштирилиб, ҳозирги кунда тергов ҳаракатлари давом этмоқда ва бу ҳақда ариза муаллифига хабар қилинди.

Нюренбург шаҳри музейида бундан 400 йил муқаддам қалбаки ҳужжатга имзо чеккан нотариус ходимининг мўминланган бир қўли ҳануз сақланмоқда.

Биз суҳбатимизни бежизга айнан нотариуслар ҳақида бошламадик. Яқинда вилоят прокуратурининг катта ёрдамчиси Баҳромжон Жўраев вилоят суди билан ҳамкорликда нотариал ҳаракатларини ҳақиқий эмас деб топиш ҳақидаги фуқаролик ишларини таҳлил қилиб умумийлаштирди.

Г.Жўраев 1996 йил 1 июн кунини Кува шаҳридаги «Тинчлик» кўчасида яшовчи Ш.Туракуловдан М.Эржаббевага васият қилиш ҳақидаги васиятнома-расмийлаштиришда «Ш.Туракуловнинг саводи йўқлиги сабабли унинг илтимосига кўра А.Раззоқова имзолади» деб кўрсатган ваҳларга асосланган. Аммо туман суди томонидан ушбу имзо бўйича қиритилган фуқаролик ишини мазмунан ҳал қилиш чоғида фуқаро Ш.Туракуловнинг саводи йўқлиги маълум бўлган.

Нотариал ҳаракатлари ҳақиқий эмас деб топилди. Қўқон шаҳар давлат нотариал идораси нотариуси З.Исломова, фуқаролар М.Усаров, К.Йўлдошевлар ўртасидаги А.Навойи мавзисидagi 57-уйнинг 35-хонадонининг олди-сотди шартномасини расмийлаштиришда томонларнинг муомаласига лавҳатни ёки лаёқатли эмаслигини текширмаган. Натихада ҳақдор фуқаро Ш.Туракуловнинг саводи йўқлиги аниқланган.

Тахририятимизга катта ишонч ва чекиз умид билан ёзилган ҳар бир шикоятда ўз вақтида ва алоқати ҳулосага келди деб умид қиламиз. Газетамизнинг шу йил 4 май соатида «МАСЪУЛИЯТ» ёки тахририятимизга келатган хатлар таҳлили» сарҳадли мақолада республикамизнинг турт вилоятдан келган турт шикоят хатининг мазмунини эълон қилиб, жойларда фуқароларнинг шикоятларини ўз вақтида ва одилона қилиб чиқишда давлат органлари маъсулиятини уқдириб ўтган эдик.

Халал берманг, агар қизлар хаёл сурсалар...

У миллатни тарбияловчи, айни чоғда меҳр-муҳаббатини фарзандларига нисбатан соддат олиб қираётган, ўз шижоатли меҳнати билан нафақат рўзғорини, балки жамият тараққийотида ҳам муносиб улуш қўшаётган фидойи инсон. Ҳурматли Президентимизнинг «Аёл оламни гўзал, меҳрли ва адолатли қилиш учун яратилган» деган сўзлари замирида шу қуйинчак зот шарафига билдирилган улуг эҳтиром туйғулари мусамма.

Республикамиз мустақиллигининг сақлиш йиллик байрами тантаналари арафасидамиз. Утган қисқа давр иқтисодий, ижтимоий ислохотлар, барча соҳалардаги улуғлиги, ўсиши ва ўзгаришлар билан тарих саҳифаларида еркин из қолдирди.

Шундай бир шарафда гурӯҳ умуман қўйиб қўйиб, маърифий-моддий савия шаклланиб бораётган. Шундай бир шарафда гурӯҳ умуман қўйиб қўйиб, маърифий-моддий савия шаклланиб бораётган.

Тахририятимизга катта ишонч ва чекиз умид билан ёзилган ҳар бир шикоятда ўз вақтида ва алоқати ҳулосага келди деб умид қиламиз. Газетамизнинг шу йил 4 май соатида «МАСЪУЛИЯТ» ёки тахририятимизга келатган хатлар таҳлили» сарҳадли мақолада республикамизнинг турт вилоятдан келган турт шикоят хатининг мазмунини эълон қилиб, жойларда фуқароларнинг шикоятларини ўз вақтида ва одилона қилиб чиқишда давлат органлари маъсулиятини уқдириб ўтган эдик.

Тахририятимизга катта ишонч ва чекиз умид билан ёзилган ҳар бир шикоятда ўз вақтида ва алоқати ҳулосага келди деб умид қиламиз. Газетамизнинг шу йил 4 май соатида «МАСЪУЛИЯТ» ёки тахририятимизга келатган хатлар таҳлили» сарҳадли мақолада республикамизнинг турт вилоятдан келган турт шикоят хатининг мазмунини эълон қилиб, жойларда фуқароларнинг шикоятларини ўз вақтида ва одилона қилиб чиқишда давлат органлари маъсулиятини уқдириб ўтган эдик.

Тахририятимизга катта ишонч ва чекиз умид билан ёзилган ҳар бир шикоятда ўз вақтида ва алоқати ҳулосага келди деб умид қиламиз. Газетамизнинг шу йил 4 май соатида «МАСЪУЛИЯТ» ёки тахририятимизга келатган хатлар таҳлили» сарҳадли мақолада республикамизнинг турт вилоятдан келган турт шикоят хатининг мазмунини эълон қилиб, жойларда фуқароларнинг шикоятларини ўз вақтида ва одилона қилиб чиқишда давлат органлари маъсулиятини уқдириб ўтган эдик.

Тахририятимизга катта ишонч ва чекиз умид билан ёзилган ҳар бир шикоятда ўз вақтида ва алоқати ҳулосага келди деб умид қиламиз. Газетамизнинг шу йил 4 май соатида «МАСЪУЛИЯТ» ёки тахририятимизга келатган хатлар таҳлили» сарҳадли мақолада республикамизнинг турт вилоятдан келган турт шикоят хатининг мазмунини эълон қилиб, жойларда фуқароларнинг шикоятларини ўз вақтида ва одилона қилиб чиқишда давлат органлари маъсулиятини уқдириб ўтган эдик.

Тахририятимизга катта ишонч ва чекиз умид билан ёзилган ҳар бир шикоятда ўз вақтида ва алоқати ҳулосага келди деб умид қиламиз. Газетамизнинг шу йил 4 май соатида «МАСЪУЛИЯТ» ёки тахририятимизга келатган хатлар таҳлили» сарҳадли мақолада республикамизнинг турт вилоятдан келган турт шикоят хатининг мазмунини эълон қилиб, жойларда фуқароларнинг шикоятларини ўз вақтида ва одилона қилиб чиқишда давлат органлари маъсулиятини уқдириб ўтган эдик.

Ҳар қимки ёмон бўлса...

АЁЛНИ ГУЛГА ҚИЁСЛАЙДИЛАР

дирлик жамиятига қарашли дўконларда ҳам содир этилгани аниқланди. «Зирабулло» савдо ишлаб чиқариш ҳиссодорлик жамияти дўкон мудири Х.Юсулова «Ўзбекистон» нави бир халта урни 3000 сўмга сотиб, харидор

Солиқ тизими

ХАҚИҚИЙНИ ТАЛАБ ҚИЛИНГ ШУНГА ХИЁНАТ ЙЎЛИ БЕКУЛАДИ

Ажаб савдолар

ЙИКИЛИБ ҲАМ... ҚУРАШГА ТҮЙМАДИ

бу-арнасойлик солиқчиларга сабоқ бўлса ажабмас

Жиззах вилояти солиқ бошқармаси ходимлари Х.Сувонов ва Э.Аҳмедов 1998 йил 7 сентябрда Арнасой туманидаги «Миришкор» фермер хўжалигида текшириш ўтказиб, бир қулоч далолатнома ёзиб кетишди. Мазкур хўжатга кўра Абдулло Мамараҳимов бошлиқ «Миришкор» фермер хўжалиги 1995 йилги ҳосилдан 250200 сўм маблагини даромад солигидан яширган деб ҳисобланиб, фермер хўжалигидан давлат фойдасига 999600 сўм пул ундирилиши, шунингдек, фермер хўжалиги ер солиғи учун 148866 сўм тўлаши зарурлиги таъкидланган.

Мираббос СОБИРОВ, Тошкент вилояти Чиноз тумани Ички ишлар бўлими бошлиғи, милиция подполковниги

сарият ҳолда харидорларга боник одамлар ўз ҳоқини талаб қилишга, қўбунчиликка йўл қолмади. Афсуски, дўконга қирган асарият фуқаролар чинта олишни ўзларига эл қўришмайди. Чинта улар ўйлаганчаки оддий бир қогоз эмас, балки шу қоддий қогоз давлатимизга эътиборини тўлдирганда тўсиқ бўлидиган қонунбузарликларнинг пайини қирқиб воситасидир. Айрим ҳаридорлар эса ўзларига ке...

рақли товарни олаётганларидан нархини сўраб-суриштирмайдилар. Дўкон мудирининг озғидан чикан нарҳда пулни бериб, бу билан уларнинг тегиригини сув қувдилар. Республикада хуқуқий-демократик жамият қуриш йўлида амалга оширилатган жиддий ишлар, фуқароларимиз хуқуқий-маърифий савиясининг ўсиб бориши яқин-келажикда туризм-туман қингириқлар, жумладан, харидор ҳақида хиёнат қилиш, даромадларни яшириш каби иллатларга қотиш тўсиқ қўйишига шакшубха йўқ.

Маматайб НУРИМОВ, Самарқанд вилоят, Нарпай тумани давлат солиқ инспекциясининг бошлиғи

Иқтисодийтимиз устунлари

САБОҚ ЙИЛИ

(Боши 1-бетда)

Айни кезде деҳқонлар билан бамаслаҳат иш тутиш, экиннинг ривожига ва ҳосилнинг салмоғини кўриб-кузатиш ва назорат қилиб бориш вазифасини адо этишимиз...

Корхонанинг лойиҳа қувватига эришуви чиндан ҳам қувонарли воқеа. Бироқ дастлабки мавсумда бой берилган имкониятлар унинг иқтисодий маъноси...

Сиз ҳақсиз. Аммо йил натижалари бошқа. Умуман дастлабки мавсумни соф фойда билан яқунлади. Лекин ишлаб чиқариш миқёслари чеклангани...

Корхона юртқўнанинг биёр эътиборига эришгани билан бир қаторда уларнинг иқтисодий маъноси ҳам кўпайиб кетди. Бу йил олинмадан қарз миқдори анча кўп. Чунки қўнларнинг...

камида 3 ҳисса ошириб, корхонанинг йил бўйи узлуksиз ишлашини таъминлайди. Ҳозир Хазорасп тумани ва Питнак шаҳридаги касб-хунар коллежларида корхонамиз буюртмаси асосида малакали ишчи кадрлар тайёрлаб етиштириш масаласи ижобий ечим топмоқда...

Корхонамизда ҳар бир ишчининг ўртача маоши ойига 12 минг сўмдан ошиб кетди. Меҳнат қилган борки, уй-рўзғори, бола-чақасини уйлайди. Аммо ҳозирча ишларимиз мавсумий. Шу боис одамларнинг йил бўйи иш билан банд этиш учун қўшимча қандолатчилик пехи ва ёрдамчи хўжалик тармоғини ташкил этдик...

Ердамчи хўжалигимиз корхона аҳолиси учун - Хазорасп туманининг машҳур «Чингиз тепа» қирлари бағрида явулда келтирилди. У 50 гектарлик кўркам боғ, сабзавот ва полдиз пайқалларидан иборат...

Хоразм шакарининг таъмини барча ўзбекистонликлар татиб кўришига улгуришди, десак муболага қилаймиз. Шу муносабат билан истиқлолнинг ушбу 8 йиллик байрами айёмида республикамиз аҳли, қолаверса, «Инсон ва қонун», «Ҳаёт ва қонун»нинг мингларча ўқувчилари, мухлисларига нималарни тиллаган бўлардингиз?

Аваламбор, барча-барча юртдош, элдошларимизнинг тилидан ҳаминша ошқар янглир ширин сўзи ширин муомала оқиб тургай. Мустақиллик умримизнинг ҳар бир онини бунёдкорлик билан йўғрилган шодиевалар, тантаналар, байрамларга айланган бўлса, астойдил умидворман...

Суҳбатдош: Абдулла СОБИРОВ, «Инсон ва қонун» мухбири

Тафаккур, дунёқараш, фикрлаш, сўзлаш олиш қобилияти билан одамзот бошқа мавжудотлардан фарқланади. Хуқуқий онг ва маданият эса инсон учун энг керакли унсурлардан бири эканини буғунги кунда ҳеч кимга сир эмас. Мамлакатимиз мустақилликка эришгандан сўнг барча жабҳаларда бўлгани каби хуқуқий соҳаларда ҳам туб ўзгаришлар қилинмоқда...

Яқинда юридик фанлар докторлари, профессорлари Акмал Саидов ва Убайдулла Тоджхановлар томонидан таърифи, Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академиясининг Таърих-ноширилик кенгаши тавсияси билан чоп этилган «Давлат ва хуқуқ асослари» деб номланган...

Ўқув қўланма ҳам ана шу йўналишдаги саъй-ҳаракатларнинг маъсулидир. Кенг китобхоналар эътиборига ҳавола этилган ушбу қўланмада давлат, хуқуқ, хуқуқий давлат тушунчалари тилга олинди, фуқаролик жамиятига таъриф берилган, хуқуқ асослари нафақат хуқуқий нормалар тизими сифатида, балки умумий маънода хуқуқий муносабатлар, юридик масъулият ҳисси билан боғлаб бафуржа таҳлил қилинган.

Қўланма тўрт бўлимдан иборат. Биринчи бўлимида давлат масалаларига атрафли таъриф берилган. Иккинчи бўлим хуқуқ катеориялар ўзаро узвий боғлиқдир. Чунки хуқуқ давлат томонидан яратилади, кафолатланади ва таъминланади. Айни пайтда давлатнинг...

тизимда ҳам конституциявий хуқуқ асосий мавқега эга. Шу боис қўланманинг учинчи бўлимида конституциявий хуқуқ асослари хусусида сўз боради. Маълумки, Конституция давлатнинг тузилишини, унинг конституциявий тизimini белгилаб беради. Давлат конституциявий тизимининг асосини инсон, фуқаро, жамият ва давлат ташкил этади. Бинобарин, ушбу бўлимда эътибор инсон хуқуқи ва эркинлигини конституциявий мустақамлашга ҳамда давлат ҳокимияти органлари тизими ҳақида кенгрок маълумот беришга қаратилган. Қўланмада хуқуқий тушунчаларнинг асосий қисми таърифлар ва чизмалар билан берилганини унинг муваффақиятини, айтиши мумкинки, олмабонлигини таъмин этган. Ҳуқуқ материални пухта ўзлаш...

тириш ва мустақамлаш мақсадида асосий мақсаддан кейин - туртинчи бўлимида ўқувчи ўз билимини текшириш учун савола-жавоблар ва тестлардан мисоллар келтирилган. Қисқа қилиб айтсак, қўланма юридик олий ўқув юрталари ҳамда коллежлар абитурентлари, давлат ва хуқуқ асосларини ўрганаётган мактаб ўқувчилари ва талабаларга, ушбу ўқув фанидан ва хуқуқ масалалари билан қизиқувчи барча китобхоналар учун шонли манба бўлиб хизмат қилади. Алоҳида таъкидлаш жоизки, ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси давлати ва хуқуқ асослари бўйича ёзилган дастлабки нашрдандир. Шу боис муаллифлар қўланманинг шакли ва мазмунини бойитиш борасида айтилажак ўридли фикр ва мулоҳазаларидан қайта нашр чоғида фойдаланиш шартлари борлигини ихзор қилганлар. Китоб мутолааси жараёнида маъкур тақриф эътиборга олинмади, дея умид қиламиз. ТАҲРИРИЯТ

Янги ўқув қўланма ТАФАККУР МАҲСУЛИ

Ўзи мамлакатни ана шу хуқуқ асосида бошқаради. Кўпгина демократик мамлакатларда бўлгани каби Ўзбекистон хуқуқий

Холмуҳаммад Қодировни бир кўрган киши унинг гоят ширинсуханлигидан, башанг кийинишидан, оқсиз гапиришидан эриб, қўлидаги бор пулини унга икки қўллаб топшириб қўйганини билмай қолади. Холмуҳаммад ўзида бундай ноёб хислат борлигини кейин пайқаб қолди. Дастлаб майда-чуйда ишларда ўзини синаб кўрди, қараса, ҳамма ишлари сил-лик кетаяпти. Ҳозирги кунда қаттарок иш қилиб қолиш керак, деган фикрда эски таниши Бахтиёр Алимовни анчадан бундан кўзатиб юради.

Бахтиёр ҳам эски савдогар эмасми, пулни-пулга уриштириб «пул» топади. Холмуҳаммад зарурат юзасидан Бахтиёрнинг олдида келган бўлса ҳам, мақсадини дарров тўкиб солмади, чунки буни таъриблариданда кўп синган. Икки дўст йўл бўйидаги ошхоналардан бирини оқватқилиб ўтиришганларидан бир аёл икки донга сулурини қўтиқлаб улар олдилан Утиб қолди. Холмуҳаммад хотиржамлик билан супурги қўтиқ-

лаган аёлга ишора қилиб «шу кунларда бу матоҳ жуда арзон бўлди-да, айниқса, Богдад туман қишлоқларида, ҳар бир хонадонда супурги етиштирилади. Арзон-таров олдди, икки-уч баробар қимматига «урса» бўлади. Утган йили ҳам шу ишни қилиб, яхши даромад топганман. Ҳозир ҳам бешолти юзта супурги тайёрлаб қўйганман. Бу савдо кўзга ташланмайди-ю, лекин беш

да, супургини пуллигини сендан эшитдим. Холмуҳаммад хафа бўлгандай «Мен сента бор гапни айтдим, ҳолос. Агар менга 500 минг берсанг, пулни миллион бўлди деявер, йўлқирага озгина етмай турибди. Булмас алақачон супургиларини харидорига ўтказиб келган бўлар эдим» деди. Холмуҳаммаднинг бепарвогига айтган сўзлари нақ ни-

чилар Холмуҳаммадга «Қаҳат» қишлоғилик Абдумажид ака деган кишида ўшанча супурги борлигини айтишди. Хабарни етказганлар тўғри айтишган экан. «Қаҳат» қишлоғилик Абдумажид ҳақиқатан ҳам 1510 донга супургини оморхонасига босиб қўйган экан. Холмуҳаммад Абдумажидга 2500 сўм «буй-боши» бериб, супургиларини трактор прицепига босиб, қолган пулни 1-2 кундан кейин ташлаб кетаман деганича жўнаворди. Абдумажид супургини ўзи юклаб бериб, 2500 сўм қўлида тракторнинг орқасидан маънос қараб қолди. Бир кунги Холмуҳаммадга пул берганлар бир-бирини хабарсиз, унинг уйи олдида тўпналди қўлишди. Шунда Чигит қишлоғилик Саидқабар гап бошлади: «Холмуҳаммад 65 минг сўм олиб кетувди. Ун олди-соттиси қилаётган, деб. Мана, кўриб турибсанлар, гаровга тикилгандай уйини қўриқлаётган». Саидқабарнинг бу сўзлари чув тушганлар газабига «керосин» сепгандай бўлди. Амбробод қишлоғилик Маламин ўрнидан сапчиб турди: «Етар энди, пичоқ суякка етди, прокуратурага арз қиламиз. Менга қўшилганлар кетдик». Шундай қилиб, Холмуҳаммад Қодировнинг навбатдаги товламачилик ишларига яқун ясалди. Лекин...

Ўтганларнинг охири обод бўлсин! СОТВОЛДИ ШАРОПОВ

Узоқ йиллар хуқуқ-тартибот идораларида самарали меҳнат қилган Сотволди Шаропов 63 ёшида вафот этди. С.Шаропов 1936 йил Фарғона вилояти Охунбобоёв туманида тавалуд топган. 1960 йилда ТошДунинг хуқуқшунослик факультетини тугатган. Меҳнат фаолиятини 1960 йилдан Фарғона туман Ички ишлар бўлимида бош тезкор суриштириш вакили сифатида бошлаган. У 1961 йилдан Фарғона вилоят судининг судьяси, 1976 йилдан Охунбобоёв туман судининг раиси, 1986 йилдан Фарғона вилоят судининг судьяси ва ниҳоят, 1987 йилдан 1996 йилгача Фарғона вилоят суди раисининг узоқ муддат сим-тўсиқлар билан ўралган тош девор ичини супурдиган бўлди. Сотволди ака халқпарвар, зукко, билимининг қадрига етувчи, адолатга фидойи инсон эди. У ҳамкасблари, шогирдлари ва эл-юрт орасида камтар, камсуқумлиги билан ҳурмат, эътибор топган эди. Бутун аччиқ жудалик онларида С.Шароповнинг оила аъзолари ва яқинларига ҳамдардик билдириб, у кишининг руҳлари шод, ётган жойлари обод бўлишини Яратгандан тилаймиз. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги жамоаси, бир гуруҳ дўстлари ва ҳамкасблари

«Бетга» айтганнинг захри ўқ. Фарроий Маслаҳати (Ҳажвия)

Халқимиз яратган мўъжизалардан бири супурғидир. Супурғи асосан уруғидан кўпаяди. Шунингдек, ҳовли, боғ ва даладар четида ўсган ёввойи супурғилар ҳам учрайди. Улардан кўпроқ ҳовли ва майдонларни тозалашда фойдаланилади. Қўлбола супурғи эса хоналарни поксизлашда ишлатилади. Баъзи уй бекалари супургини тескари ушлаб, шўх болаларнинг таъзирини беришади. Шунингдек, супурғини тескари ҳолатда ушлаганини кўрган ҳар қандай маст эркак уйига хушёр тортиб қиради. Супурғининг ажойиб хусусиятларидан бири шукки, уни қирқиб, чопиш, ҳатто ёқиб мумкин. Албатта, ишга ярамай, чўтоқ бўлиб қолганда. Мақоламиз сўнггида шунини алоҳида таъкидлаш лозимки, вақти-вақти билан супурғишунослар семинари ўтказиб турилса. Супурғи ҳақида қардош халқлар вакиллари билан ўртоқлашилса. Кимёвий материаллардан замонавий супурғилар тайёрланса. Ана шунда бу камтар, лекин захматқаш рўзгор буюмининг қадри янада ошарди.

Сохта дорифурушлар ўқимасин! ГАПНИ ГАПИР УҚҚАНГА...

Жонни жонга тикканга, доридор. Бироқ Янгибой гапни ўқмайди, узи билганидан қолмайди, гапни ўқмайди... Ҳа, аслида Янгибой Олимов дурротига касб эгаси - доридорлиги ветеринар фельдшер. Хусусан тадбиркорлик билан шуғулланиб «бахтин» синаб кўришини кўришдан кейин, касбини ўзгариштиришга қарор қилади. Шу ниҳоятда у аҳоли гавжум бўлган Октош шаҳар деҳқон бозори ёнидан дорихона очади. Дори-дармон савдосини «туллатиб» юборади. Шоввоз дори-дармон воситаларини ҳеч бир ҳужжатсиз, рухсатномасиз ва сифат сертификатсиз пуллаш бошлади. Я.Олимовнинг қонунқондала зид ишлари назоратчилар назаридан четда қолмади, албатта. Нарпай туман судининг қарори билан у 3000 сўм миқдорда маъмурий жаримага тортилди. Янгибой бундан ўзига тегишли хулоса чиқармади. Жазаваси туғди. Қўли «жарақ-жарақ» пул кўраётганидан қонунни назардан қилмай қўйди. Дорихонага назорат-касса машинасини ўрнатмади.

суд қарори билан 66000 сўм жарима тўлади ва уч йил муддатга савдо ишларидан четлатилди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 6 августидagi 404-сонли қарори фуқаролар сўхат-саломатлигини сақлаш, асраб-авайлашдек эзу мақсадга қаратилган. Жамият соғлом фуқаролардан манфаатдор. Ахир, «Эл соғлиги - юрт бойлиги» эканлиги ҳаммага аёнку?! Янгибой Олимовнинг ўқоридида иш турини унга ўшган дорифурушларга мактаб бўлиши керак. Нима дедингиз? Абдуҳомид ХУДОЙБЕРДИЕВ, «Инсон ва қонун» мухбири

«Келиб қолинг, дори-дармон сотаман» ОПЕРАЦИЯ

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ

Бош муҳаррир Файзулла ҚИЛИЧЕВ. ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ: Файзулло РАҲИМОВ, Парахат АЙТНИЕЗОВ, Бурхон БЕКМИРЗАЕВ, Шавкатжон МАВЛОНОВ, Нелмат АМИНОВ, Абдил ТУХТАШЕВ. ТАҲРИР ХАЙЪАТИ: Сирождин РАУПОВ, Тухтамурод ХАСАНБОВ, Улоқ БОЗОРОВ, Элмурод МУТАЛХУЖАЕВ, Миршоҳид МИРҲАМИДОВ, Нормайи НОРПУЛАТОВ

Индекс: 646882. «ИНСОН ВА ҚОНУН» газетаси таърифида саҳифаланди. А-2 бичимда, 2 босма табоқ ҳажмида, офсет усули билан «ШАРҚ» нашриёт матбаа қонперни босмаҳонасида босилди. Корхона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси 41-уй. Буюртма Г-0668. Тиражи-10.000. Боснига топшириш вақти 21.00 Боснига топширилди 20.00

Навбатчи: Ш. РАҲАПОВ. Компьютерда оригинал макет тайёрловчи: У. ДУСМАТОВ. Терувчи: М. ДУСТОВА

МАНЗИЛИМИЗ: 700047 Тошкент шаҳри, Сайилгоҳ кўчаси-5. Телефон, факс: 133-24-41. «Инсон ва қонун» газетаси 1998 йил 2 июлда Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00141-сон билан рўйхатдан ўтган.

Қарғиш урганлар... Улардан бири ўлимга ҳукм қилинди. Иккинчиси 20 йилга озодликдан маҳрум этилди.